

După 40 de ani, iarăși împreună, la Săcal

„Clasă, drepti! Domnule diriginte, cu onoare vă raportez că efectivul clasei a fost 27, acum sunt prezenți 17” – cu aceste cuvinte adresate fostului diriginte Mihai Ruja a început ora de dirigință extraordinară a absolvenților din promoția de acum 40 de ani. Cine îl cunoaște pe profesorul pensionar, își poate da seama, în ce atmosferă a decurs întreaga întâlnire. Fiecare dintre absolvenții promoției 1955–63, prezent la întâlnire, a povestit pe scurt despre cele patru decenii trecute, despre familie, copii și nepoți. Dar mulți au evocat și întâmplări, peripeții din viața școlară de odinioară. Însă de câteva ori, anecdotele vesele au fost întrerupte de momente triste, când s-a anunțat că profesorul cutare sau fostul coleg cutare nu mai este printre cei vii.

– Domnule profesor, cum vă amintiți de anii petrecuți împreună?

– Aceasta a fost una dintre cele mai numeroase clase din școala de atunci, cu mulți copii buni, talentați. Firește, ca în orice promoție, și aici au fost câțiva copii neastâmpărați, au fost unii care erau adversari sau rivali, iar azi sunt cei mai buni prieteni. Eu am predat româna pentru elevii de la secția română: Ana Bordaș, Lenke Trippon, Irina Taga, Iuliana Iuhas, Vasile Burzuc, Alexandru Hodoșan, Vince Hodoșan, Etelka Szakadati, Vasile Szakadati. Pe atunci, am predat toate disciplinele în limba română. Dar

fiind o școală mică, copiii au învățat în clase comasate: 1–4, 5–6, 7–8. Acum sunt tare bucuroși că după atâția ani ne-am întâlnit din nou.

– Cum a venit ideea să vă întâlniți tocmai acum? – I-am întrebat pe Szűcs Gyula, organizatorul întâlnirii.

– Deși trăiesc la Apatze, deseori m-am gândit cum că „în vecini” ar trebui să ne întâlnim, noi foștii colegi de odinioară. Și așa, încetul cu încetul, am adunat adresele foștilor colegi, le-am scris și i-am invitat. În fine, iată, cu ajutorul profesorului Alexandru Trippon, actualul

director al școlii din Săcal, am reușit să ne întâlnim.

După ora de dirigință, foștii elevi au vizitat școala nouă, călăuziți de directorul Trippon. Cu toții au fost emoționați de condițiile de azi, oferite de noua școală din Săcal. Întâlnirea s-a terminat cu o cină comună, după care s-a mai cântat românește și ungurește și s-a dansat până noaptea târziu. Iar tot timpul, foștii absolvenți și-au povestit amintirile, evocând tot ce a fost frumos în acești ani ai copilăriei petrecute la Săcal.

Ioan Cozma

Promoția 1955–63 din Săcal

Câteva lucruri practice pentru aderea UE

Într-un număr recent al săptămânalului *Stern* citisem un articol cu titlul *MULTE NOUTĂȚI ÎN EST – Ajunge doar buletinul de identitate pentru a trece granița? Vom putea plăti cu Euro? Ce fel de legi sunt în vigoare dacă am vrea să cumpărăm o căsuță-weekend? 25 de lucruri folosite cu privire la dezvoltarea UE.*

Este vorba despre un articol foarte actual și important din mai multe puncte de vedere. În primul rând, trebuie subliniat *limbajul* în care se adresează cititorilor. Cele 25 de întrebări, respectiv răspunsuri, sunt formulate într-un stil care este înțeles nu numai de politicianul, economistul, bancarul – deci de cei care sunt aproape de borcanul cu dulceață – ci de ele poate profita, să zicem, și vânzătorul, poștaşul, frizerul, învățătorul, artistul, agricultorul, adică omul de rând. Amintesc acest fapt, pentru că de-a lungul tratatelor de aderare la UE s-au elaborat o grămadă de teorii la nivelul elitei politice, iar simplul cetățean s-a simțit puțin dus de nas și a rămas cu buzele umflate... El a sesizat doar că prețul alimentelor, hainelor, benzinei etc. s-a ridicat enorm. S-au făcut și se fac și în prezent reforme peste reforme în domeniul învățământului, sănătății, agriculturii; în fiecare an noutăți la declararea impozitului, noi formulare pentru diferitele ajutoare sociale... Scriem CV-uri pentru a obține un loc de muncă, așa cum se face în Occident, numai cu deosebire că, la noi, fără pile te descurci foarte cu greu și în zilele de azi! Iar dacă lângă cartela de asigurare medicală nu ai un plic destul de gros, nici nu ești luat în considerare! Ne mai vorbind despre faptul că un loc de muncă mai bine plătit găsești doar în Capitală sau dincolo de Dunăre. Și toate acestea sub egida aderării la Uniunea Europeană!

Cred că situația ungară e puțin haotică și fără explicație rațională. Cu toate acestea, după statistica UE, Ungaria, împreună cu Slovenia, din punct de vedere economic, sunt țările cele mai bine pregătite pentru aderare.

Al doilea fapt foarte

simpatic în articolul amintit este că cititorul poate afla multe lucruri practice, informative, pe care le va întâlni și în viața de toate zilele. Subliniez aici doar unele informații, de care au nevoie și cetățenii Ungariei, și despre care am fost cel mai des întrebați cu ocazia ultimei noastre vizite acasă. Pentru a trece, de exemplu, granița Poloniei, Cehiei etc. nemții nu vor avea nevoie de pașaport, ci va fi suficient buletinul de identitate. Printre altele, din această cauză vor fi schimbate buletinele și în Ungaria. Bineînțeles, nu trebuie aruncat pașaportul, pentru că el va fi de folos dacă vom avea intenția să călătorim în țările asiatice sau în America.

Prezibil din luna mai 2004 nu va mai exista control vamal, doar control personal până la 2006, când vor fi instalate noile computere centrale ale UE. O altă temă utilă abordată în articolul amintit este introducerea euroului în țările candidate. După prognozele experților, înainte de 2007 nu va avea loc acest pas economic, unii chiar sfătuiesc să se aștepte până în 2014. Foarte mulți speră că odată cu aderarea la UE vor putea lucra mai ușor în străinătate. Nu vreau să dezamăgesc pe nimeni, dar, de exemplu, Germania va menține și pe mai departe condițiile de acum pentru a obține un permis de muncă, deci abia după 7 ani de la aderare. Majoritatea cetățenilor este sceptică în privința întrebării când va fi și Ungaria membru cu vot deplin în UE. Dacă totul va merge ca pe roate, din 2007. Iar încetul cu încetul, și celelalte 10 țări candidate vor profita pe deplin din programul financiar al UE.

Schimbările nu se vor realiza de pe o zi la alta. Este vorba despre un proces mai îndelungat, pentru că dubiile pe care le are Vestul față de noi trebuie învinse. Prima dată trebuie să ne confruntăm cu unele lucruri incomode cum e corupția, igiena, nivelul de trai, care treptat-treptat trebuie să se ridice...

După părerea experților din Vest, în 10–20 de ani și țările candidate vor ajunge nivelul dorit...

Anamaria Brad,
Detmold, Germania